

Kommunstyrelsen

Svar på motion om att minska befolkningsökningen av nyanlända

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Kim Fredriksson (SD) har den 16 maj 2017 inkommit med en motion. Motionären föreslår att Eskilstuna kommun aktivt ska arbeta för att minska befolkningsökningen av nyanlända.

Antalet människor som tvingats på flykt har ökat i de flesta regioner sedan mitten av 1990-talet. 65 miljoner människor befinner sig just nu på flykt i världen. Cirka 86 procent av flyktingarna befinner sig i utvecklingsländer, i närheten av konfliktområdena. Drygt 50% av dem är barn, många av dem har flytt ensamma eller har tappat bort sina föräldrar i flykten. Det finns flera orsaker bakom de ökade flyktingströmmarna. Bland annat att situationer som orsakar stora flyktingströmmar pågår allt längre (till exempel konflikter i Somalia eller Afghanistan som har pågått i 30 respektive 40 år), samt nya konflikter eller andra som tar ny fart inträffar oftare (dagens största är i Syrien, men även i Sydsudan, Jemen, Burundi, Ukraina och Centralafrikanska republiken).

För tio år sedan räknade UNHCR att i genomsnitt sex människor tvingades lämna sina hem **varje minut** - idag är siffran 24.

Asylsökande är den som tar sig till Sverige och ansöker om skydd här, men som ännu inte har fått sin ansökan avgjord. Under 2016 sökte 28 939 personer asyl i Sverige. Detta motsvarar en stor nedgång jämfört med 2015 då totalt 162 877 personer ansökte om asyl. Av dessa var 70 384 barn, varav hälften var ensamkommande barn. Fram till och med sista oktober i år har 522 nyanlända flyttat till Eskilstuna, 233 kvinnor och 289 män. 263 av dem är barn/unga under 19 år, och 70 av dem är ensamkommande.

1994 tillkom Lagen om mottagande av asylsökande (LMA 194:137). Tredje paragrafen i tredje stycket i lagen kallas till vardags för lagen om eget boende, EBO-lagen.

EBO-lagen innebär att Migrationsverket lämnar bistånd även om den asylsökande inte önskar utnyttja en erbjuden plats på en förläggning, utan ombesörjer eget boende. Detta gäller främst dagersättning. Staten finansierar enbart boende i form av anläggningsboende (ABO) på flyktingförläggning eller annan anvisad bostad, medan personer som ordnar eget boende bekostar detta själva. Bostadsersättning beviljas dock ifall arbetstillstånd har beviljats för anställning på ort där förläggning inte kan erbjudas. Den så kallade EBO-lagen var en nyhet när LMA utfärdades 1994. Konkret innebär detta att en kommun inte kan styra över vilka personer som flyttar till kommunen.

Lagen har fått kritik. I många kommuner råder idag en bostadsbrist och det är svårt för alla, oavsett härkomst, att hitta en bostad på den öppna bostadsmarknaden. Lösningen blir ofta att den asylsökande flyttar in till vänner eller släktingar, vilket inte sällan leder till en trångboddhet, andrahanduthyrning och en svart bostadsmarknad. Kritikerna efterfrågar därför en lagändring. Syftet är dock inte att förhindra en specifik målgrupp att flytta till en kommun, utan för att få till en mer reglerad inflyttning och undvika de negativa sociala konsekvenser som en oreglerad inflyttning medför.

Bosättningslagen (1 mars 2016) är en åtgärd som gjorts för att skapa en mer reglerad inflyttning. Syftet med lagen är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun och kunna påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Lagen innebär att alla kommuner i Sverige, utan undantag, behöver planera för att kunna ta emot nyanlända för bosättning.

Genom bosättningslagen fördelas ansvaret för mottagandet utifrån kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och övrigt mottagande av nyanlända i kommunen. Det lägger grund för en bättre etablering. Det ger också bättre planeringsförutsättningar för kommunerna.

Antalet nyanlända som ska tas emot i kommunerna minskar 2018, vilket innebär att de så kallade länstalen sänks jämfört med 2017. Vid fördelningen av mottagandet mellan länen har kommunernas mottagande av nyanlända som bosätter sig på egen hand och ensamkommande barn fått större genomslag jämfört med tidigare år. Detta innebär att län med kommuner som har ett stort övrigt mottagande får ett lägre länstal än vad de annars skulle ha fått. Bosättningslagen ersätter inte EBO-lagen utan kompletterar den.

Eskilstuna kommun är en kommun med positiv befolkningsökning. Sedan 2013 har befolkningen ökat med nästan 4000 invånare och sista december 2016 bodde 103 684 personer i Eskilstuna kommun. Av dem hade 5095 personer anlänt till Sverige de senaste 3 åren.

Arbetsförmedlingen sammanställer varje månad statistik över arbetslösheten. För september 2017 fanns 919 nyanlända personer i öppen arbetslöshet i Eskilstuna kommun, vilket är en minskning med 9,6% i jämförelse med samma period förra året. Av dessa var 173 personer ungdomar mellan 18-24 år. Även här visar statistiken på en minskning i jämförelsen med samma period förra året, med 8,9%. Sedan 2012 har antalet personer i arbetsför ålder, födda i Sverige, minskat med nästan 1 900 personer i Eskilstuna. Under de kommande 8 åren kommer drygt 5 500 personer i Eskilstuna att nå pensionsåldern, 65 år.

December 2016 meddelade Arbetsförmedlingens generaldirektör att Sverige behöver ett årligt invandringstillskott med 64.000 personer i arbetsför ålder under lång tid, för att klara tillväxten. Trots den stora invandringen 2015, bedömer Arbetsförmedlingen att behovet av invandrad arbetskraft är fortsatt stort. Det föds för få barn i Sverige för att garantera arbetskraft och kompetens för fortsatt tillväxt. Risken för arbetskraftsbrist är något som Sverige delar med många andra europeiska länder, och det kommer troligen uppstå konkurrens kring många kompetenser.

Eskilstuna är en kommun som haft bättre tillgång till personer i arbetsför ålder i jämförelse med många andra sörmländska kommuner. En fortsatt invandring är en förutsättning för att Eskilstuna ska fortsätta växa och utvecklas.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Samverkan mellan myndigheter och kommuner är en förutsättning för ett bra flyktingmottagande. Det handlar bland annat om att solidariskt ta emot och planera för ett bra mottagande, både enligt länstalen men även för dem som väljer att flytta till en kommun enligt EBO-lagen. Kommunens ansvar och uppgifter för asylsökande är:

- Att tillgodose behovet av förskola och grundskola.
- Att tillgodose behovet av gymnasieskola som påbörjas innan 18 års ålder.
- Att tillgodose behovet av boende och omsorg för ensamkommande barn.
- Att kommunens överförmyndare förordnar god man till ensamkommande barn.

Migrationsverkets ansvar och uppgifter är:

- Tillgodose behovet av boende till asylsökande som inte väljer eget boende.
- Utbetala ekonomiskt stöd i form av dagersättning och särskilt bidrag.
- Bevilja undantag från krav på arbetstillstånd (AT-UND).
- Anvisa ensamkommande barn till kommuner.
- Besluta om och betala ut statliga ersättningar till kommuner och landsting.
- Ta emot, handlägga och besluta i fråga om uppehållstillstånd.

Även landstinget, arbetsförmedlingen och länsstyrelsen har ett ansvar, och det är av största vikt att samverkan fungerar.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Pär Eriksson
Kommundirektör

Marita Skog
Utvecklingsdirektör

Motion om att minska befolkningsökningen av nyanlända

Arbetslösheten håller ihärdigt i sig i Eskilstuna men ser i skrivande stund ut att sjunka marginellt. En stor bidragande faktor till det är att det råder högkonjunktur som främst gynnar inrikes födda och ungdomar. Det ska dock påpekas att arbetslösheten bland ungdomar även sjunker på grund av att antalet ungdomar blir färre och istället går in i den totala arbetslöshetsstatistiken. För de utrikes födda är det desto svårare. De med redan hög utbildningsnivå får jobb förhållandevis fort men kvar blir gruppen som har låg utbildningsnivå eller saknar utbildning nästan helt och hållet. Detta i kombination med att inflyttningen av nyanlända fortsättningsvis ser ut att utgöra merparten av Eskilstunas befolkningsökning så kommer gapet mellan inrikes och utrikesfödda i arbetslöshetsstatistiken fortsätta vara skyhögt.

Om inte befolkningsökningen anpassas efter antalet skapade jobb, bostäder och utbildningsplatser så kommer arbetslösheten och bostadsbristen i kommunen inte minska nämnvärt. Det är ganska enkel matematik som många av våra nordiska grannländer sedan långt tidigare redan har räknat ut. Ur ett kommunalpolitiskt perspektiv är möjligheterna att kraftigt minska befolkningsökningen av främst nyanlända begränsade men det går. För att slå hål på myten att det inte skulle gå återfinns en rad beslut nedan som den socialdemokratiskt ledda majoriteten bifallit. Beslut som enligt vår mening bidragit till att öka befolkningsökningen av nyanlända ytterligare:

- **24 mars 2017** kommunfullmäktige. Beslut att avslå en SD motion om att införa ett återvändarcenter. Syftet med förslaget var att förmå utrikesfödda som står långt ifrån arbetsmarknaden att återvända till respektive hemland. Detta skulle i sin tur kunna innebära att anhöriginvandringen till Sverige och Eskilstuna minskades då de berörda parterna istället skulle kunna återförenas i sina hemländer.
- **Under 2016** beslut om att genomföra en kampanj för att förmå privatpersoner i Eskilstuna att öppna upp sina hem för att hyra ut ett rum eller en hel bostad till nyanlända.
- **14 juni 2016** Eskilstuna Kommunfastighet AB:s politiskt tillsatta bolagsstyrelse. Beslut att låta vissa nyanlända få gå före i bostadskön. Konkret handlar det om att baka in de nyanlända som anvisas av Migrationsverket till kommunen i de bostadssociala åtagandena. Det vill säga att dessa anvisade nyanlända ska ges samma prioritet till stöd till bostad av kommunen som människor med social problematik som inte förmår att fixa bostad själva.
- **19 maj 2016** stadsbyggnadsnämnden. Beslut att omvandla ett flerbostadshus till ett asylboende.
- **26 januari 2016** kommunstyrelsen. Beslut om att teckna två avtal med Migrationsverket om att ta emot asylsökande ungdomar, så kallade ensamkommande.
- **Tidigare år** har stadsbyggnadsnämnden beviljat bygglov för att omvandla kontorslokaler ute i Hållsta till asylboende.

Listan över beslut kan göras lång men budskapet har troligtvis gått fram. Det går att påverka befolkningsökningen av nyanlända. Något som stärker budskapet ytterligare är det kravbrev som Socialdemokraterna i Malmö nyligen har skickat till regeringen. Där framgår det att de vill att Malmö inte ska behöva ta emot en enda nyanländ flykting under 2018. Detta uppmärksammandes i Aftonbladet 2017-04-23. <http://www.aftonbladet.se/a/5X8n6>

Eskilstuna befinner sig i ett vägval. Antingen fortsätter kommunen upprätthålla myten att det inte går att påverka antalet inflyttade nyanlända, tvingas arbeta vidare i den onda spiral där utbudet av arbetskraft ökar mer än tillgången av arbetstillfällen. Konsekvenserna av det vägvalet kan den växande sociala oro i stadens invandrartäta bostadsområden ge en fingervisning av vad som komma skall.

Men det finns en möjlighet att välja en annan väg för Eskilstuna. Där tuffa men nödvändiga beslut fattas om att i alla avseenden verka för att minska befolkningsökningen av främst nyanlända. Exempelvis ta rygg på Socialdemokraterna i Malmö och skicka kravbrev till regeringen samt inte besluta så som tidigare gjorts enligt axplocken av beslut som är uppräddade ovan.

Detta är en fråga om vilja ingenting annat. Påståenden om att det inte går är tecken på feighet, dåligt ledarskap och att fara med osanning. Eskilstunas väljarkår förtjänar att få tydliga besked från respektive parti i denna fråga.

Med anledning av detta yrkar jag på följande:

- Att Eskilstuna kommun aktivt ska arbeta för att minska befolkningsökningen av nyanlända enligt motionens intentioner.

För Sverigedemokraterna Eskilstuna

Kim Fredriksson

§ 172

Motion om att minska befolkningsökningen av nyanlända (KSKF/2017:363)

Beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Kim Fredriksson (SD) har den 16 maj 2017 lämnat in en motion att minska befolkningsökningen av nyanlända.

Motionären yrkar på följande:

- Att Eskilstuna kommun aktivt ska arbeta för att minska befolkningsökningen av nyanlända enligt motionens intentioner.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------